

SALA
DE
LECTURĂ

„Acum și aici!“ (I)

„Cutremurător!!!” Rostit cu glas tare sau doar în gând, este acesta atributul cel mai adecvat pentru conținutul de fapte al Raportului Harghita - Covasna. În pofida tuturor încercărilor de nerecunoaștere sau de minimalizare, există acum dovada peremptorie a unei realități crude: „Fenomenul Harghita - Covasna”.

Detalii tehnice. Audieri în perioada 7 ianuarie - 20 mai 1991. Declarații de la 379 de persoane. Material documentar sistematizat în 26 de mape, cuprinzând 85 de dosare. Altfel spus, 4000 de pagini, o videocasetă E-120 și 61 de casete Lucky D 60. Raportul s-a votat nominal - pe capitole și în întregul său. Comisia parlamentară a întrunit 25 de membri - structură reprezentativă pentru evantaiul politic românesc. S-a lucrat în două subcomisii. Pentru amănunte strict autentice, ne-am adresat dlui ing. MIHAI CHETAN, senator F.S.N. de Hunedoara, membru al Comisiei de audieri. Implicat direct, deci, în investigațiile făcute din Ardeal.

- Violențe și atrocități. Presiune psihică întreținută permanent prin mișcarea și molestarea românilor. Situația trena, la data luării deciziei parlamentare. (31 decembrie 1990), de un an bun. Există motivații serioase pentru evidența în cetineală?

- Întrebarea tranșantă cere răspuns pe măsură! Există un cumul de motivații pentru înțetirea cu care s-a decis constituirea comisiei. Acestui întreg i se subsumează, în primul rând, dorința factorilor de putere de a evita un nou focar de neliniște, dăunător

relațiilor noastre cu țara vecină. Cum stăm cu înțelegerea, se cunoaște. Presiuni s-au făcut dinlăuntrul țării și din afara ei, pentru a nu fi pus pe rol dosarul care, în închipuirea celor interesați, nici nu exista. Pentru ei, totul era „o problemă minoră”. A acționat, în primul rând, U.D.M.R.-ul, atât la nivel de partid, cât și de Guvern și de Președinție. A acționat, în sensul dorit, și administrația locală a celor două județe, invocând eventuale consecințe.

Presiunile din exterior au venit de aproape (din Ungaria), prin factori politici prin Guvern, prin mass-media, prin vizite ale

celor interesați în aceste zone. Alte forțe din afară au manevrat puternic împotriva punerii pe picioare a unei asemenea comisii. Există și alte răspunsuri, pe care doar viitorul le va da...

- Cum a fost concepută și apoi desfășurată activitatea comisiei?

- S-a lucrat pe trei fronturi. În București, pentru cei ce puteau să se prezinte aici, cheltuielile de deplasare suportându-se de către Parlament. Pe baza solicitărilor telefonice sau personale, s-a întocmit o programare. Subliniez că

Interviu realizat de
NATALIA VĂSIU

(Continuare în pag. a 2-a)

CUVÎNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

ANUL III

NR. 497

VINERI, 15
NOIEMBRIE
1991

4 PAGINI • 5 LEI

OBSERVATOR

Leul nou și grijile națiunii

Unificarea cursurilor leului și convertibilitatea limitată a monedei noastre naționale au produs reacții contradictorii în conștiința oamenilor, oarecare speranță, dar mai cu seamă îngrijorare. Toate sînt firești, justificate și vin din dorința evasfinării de progres și de mai bine în țară, chiar dacă unii trag acest bine exclusiv sub propria plapumă, neinteresându-i cîtuși de puțin de semenii lor, din preajmă sau mai departe.

Urmările pozitive ale acestor măsuri indispensabile tranziției la economia de piață - just aplicabilă acum, ori poate mult mai de mult - le vom resimți, în mod sigur, mai târziu. De bună seamă, numai dacă vom sprijini cu toții - prin muncă angajantă și responsabilă, prin realizări consistente în perimetrul calității, productivității și creativității - aplicarea ei consecventă, fermă și corectă.

Deocamdată, însă, primii pași ai trecerii la convertibilitatea limitată a leului duc la griji și nemulțumiri, legate nemijlocit și logic de raportul prețuri - salarii. Pentru că, așa cum oricine își poate da seama, prețurile vor crește rapid și substanțial la majoritatea produselor și a serviciilor, în timp ce salariile, pensiile, alte drepturi cuvenite cetățenilor

nu vor putea înregistra majorări compensatorii pe măsură.

Două aspecte pun pe gânduri în mod deosebit în aceste zile imediate aplicării reformării leului. Primul este cel privind urcarea necondiționată și necontrolată a prețurilor (deci s-a menționat că la măsurile realizate pînă acum se vor menține prețurile actuale), favorizîndu-i încă o dată pe comercianții de stat și particulari să-și umfle nejustificat buzunarele. Bine-ar fi ca nenumăratele organisme de control să intervină hotărît și să-i stopeze din afaceri meschine pe amatori, adică să aplice legile țării. Căci, iată, este aberant și sfidător că privatizatul din colț să ia sticla de bere de jumătate de litru de la fabrica din Hațeg cu prețul de 16, 18 sau 20 de lei și s-o vîndă, la Deva, cu 35-40 de lei, fără a-i adăuga vreo nouă calitate sau valoare, iar țaranul din Șoimuș, pentru care am tot respectul, să urce deja, de luni, 11 noiembrie a.c., prețul litrului de lapte la 35 de lei.

Al doilea aspect este cel legat de noua indexare a salariilor, de circa 40 la sută de care amintea dl

DUMITRU GHEONEA

(Continuare în pag. a 2-a)

Biserița

Înconjurată de „pădurea” de morminte, biserița, tăcută, ocrotită o himne a ei. Nu-i fastuoasă. Dar, duminică de duminică, devine neîncăpătoare. Zeci, sute de deveni, locuitori ai străzilor din partea de sud-vest a orașului, se adună aici spre a aduce prinos de neînclinare și de smerenie, spre a asculta slujba biserică din cea de a șaptea zi a săptămîinii și din zilele sîntelor sărbători religioase. Ingrijită, curată, împodobită cu icoane și cusături manuale, Casa Domnului oferă credincioșilor un cadru de liniște și rugă, rupt de tumultul străzii, de ceea ce e dincolo de poarta de intrare. Și, dacă în spațiul distanța de forfota orașului este mai mică, în lumea văzută cu ochii sufletului ea devine incomensurabilă, iar liniștea ce stăpînește mulțimea - ceva sublim.

Nu are balcon pentru corul bisericesc. Dar cîntările-rugă se revarsă ușor din altar, amolificate și de acel credincios pe care i-a înzestrat Dumnezeu cu harul de a cînta. Te copleșește atci un calm și un echilibru, venite din rugămintile rostite pentru iertarea păcatelor noastre și pentru susținerea celor ce nu mai sînt.

ESTERA SINA

— Am senzația că în iarna asta primele vor îngheța salariile.
Desen de ALEXANDRU RUGESCU

UNA PE ZI

— Ți-o prezint pe scumpa mea soacră. Apropie-te, nu-ți face nimic!

DIN TARĂ

■ REGELE TIGANILOR DESPRE HOLOCAUSTUL DIN 1942. Într-un interviu acordat cu ceva timp în urmă, „Iazetei de Transilvania” din Brașov, dl Ion Cioabă, regele țiganilor din România, face dezvăluiri interesante privind crimele săvîrșite de germani împotriva țiganilor, în 1942. Dosarele privind uciderea țiganilor au fost întocmite în 1975, din ordinul lui Ceaușescu, în speranța obținerii de alută. Potrivit declarațiilor aceluiași germanii, sînt gata să plătească chiar și fără acte, dînd în plus și citeva vagoane de haine vechi, cu condiția ca dl Cioabă să aducă „țigani din Germania, în România”.

■ INTERVINE CRUCEA ROȘIE. C.I.C.R. a invitat părțile din conflictul jugoslav să-și desemneze reprezentanții „la cel mai înalt nivel”, pentru a găsi la Geneva „soluții rapide, concertate și credibile, la gravele probleme umanitare care devastează țara”.

■ FEDERALIZAREA EUROPEANĂ. Ministrul de externe al celor 12 va continua astăzi dezbaterile privind tratatele de uniune politică și economică a C.E.E., care vor sta în atenția întîlnirii la nivel înalt din decembrie. Participanții se apropie de un COMPROMIS. Marea Britanie a acceptat ca parlamentul său să dispună de un drept de veto limitat asupra deciziilor (une) de Parlamentul european. Accentul cade asupra cuvîntului „limitat”. Cei 12 au fost de acord cu sporirea numărului de deputați germani în organismul o-munitar. Eforturile pentru finalizarea proiectului monedei unice continuă.

■ TIRG CRESTINESC. Arhiepiscopul „bisericii catacombelor” (sectă ortodoxă rusă) i-a propus, lui Dimitri Iazov, fostul ministru al apărării al U.R.S.S., actualmente în detenție, un tirg creștinesc: să fie botezat spre a-i fi iertat păcatul de a fi participat la lovitură de stat din 19 august, de la Moscova. Nu se cunoaște răspunsul pucistului, dar, de ar fi afit de simplu, ar fi cu toții îngeri.

■ FIECARE PASARE PE LIMBA EI PIEȘTE. În timp ce jefuiau un birou în orașul Schurab (stat R.D.G.), ce doi hoști s-au fotografiat, neîntind că polaroidul gazdei avea un clișeu cu dezvoltat în 10 minute. Crezînd că poza e ratată, hoții au lăsat hîrtia pe masă, pînă „z.iss” pentru anchetatori. Fiecare pasare pe... imăntănea et niere...

■ RESPINGERE. Ministrul sovietic de externe, Pankin, a respins cererea mujahedinilor afgani care, la Moscova, au solicitat intervenția Kremlinului pentru înlăturarea liderului de la Kabul, Najibulah. „Am mai intervenit o dată și ne-am ars mina. Nu dorim să se repete”. Astfel a justificat refuzul său Pankin, care a insistat deocamdată asupra organizării de alegeri libere.

FLASH!

● APĂ PE... APA SIMBETEI. În Călan, pe strada ce duce la gară, există, într-o curte împrejmuțată de lîngă calea ferată, o pompă de apă. Nu știm de cînd e defectă, dar marți, 12 noiembrie, apa ce curgea la canal prin robinetul cu un diametru de cel puțin 5 cm avea un debit enorm. Dacă ar fi să plătească din buznar asemenea pierderi, probabil că domniul ce gospodăresc această bogăție ar pune mai curînd stavilă risipei. (E.S.)

● PARTICIPARE MASIVĂ. Cetățeni ai satului Sesuri au

ieșit, cu mic cu mare, la reparația și întreținerea șoselei ce duce la centrul de comună București. Pînă acum, s-a împrăștiat cantitatea de 180 de tone de pietriș, s-au curățat șanțurile de scurgere a apei, urmind ca în zilele ce vin să mai fie aduse încă 200 de tone de piatră, cu care se vor umple gropițele. Astfel, circulația autobuzelor cu nimeri și elevi se va desfășura normal și la iarnă. (AL.J.)

● DOTĂRI. Laboratorul poli-cinic dîn orașul Călan a fost dotat, de curînd, cu microscop, hemometru și aparatură pentru dozarea funcțiilor respiratorii. Toate acestea au fost aduse de dl Bill Stember, dîn Suedia. (E.S.)

● DESPRE CIRCULAȚIE.

În Hunedoara, la orele de vîrf, cînd circulația este intensă, se întîmplă adesea ca semafoarele să nu funcționeze. Se pierde mult timp la trecerile de pietoni, deoarece șoferii vîd doar... „verde”. Nu-i strunește nimeni? (E.S.)

● SPORESC VINZĂRILE CĂTRE POPULAȚIE. Cooperativa de consum dîn Băița desface lu...r, către populație, marfuri în valoare de aproape 3 milioane de lei. Acest fapt se explică prin practicarea pe scară tot mai largă a aprovizionării directe, de la producători și furnizori dîn județ și dîn țară. Cele mai mari vînzări le realizează unitățile gestionate de Victoria Olar, Adriana Stega, Flo-

rica Popa, Veturia David, Nicolae Popa ș.a. (T.B.)

● ALEGERI SECRETE? Probabil un asemenea fel de alegeri pregătesc filialele locale ale partidelor de la Orăștie. De ce? Pentru simplul m iv că orict am încercat acum cîteva zile (13 noiembrie 1991) să găsim pe cineva la sediile acestora, nu am reușit! Toate ușile pe care scria Frontul Salvării Naționale, Partidul Democrat Agrar, Partidul Liberal sau Partidul Național Tărănesc Creștin și Democrat erau bine ferecate. (V.N.)

FLASH!

DIN LUME

„Acum și aici!“ (I)

(Urmare din pag. 1)

A fost o programare — normală și necesară — și nu „o planificare interesată“, așa cum au înclinat reprezentanții U.D.M.R. Ineriminarea a venit și din partea mass-mediei maghiare — din interior și din exterior, precum și din partea factorilor de putere din Ungaria. Date fiind cheltăsiile mari, s-a decis, prin vot, ca cele două subcomisii să se deplaseze în teritoriu, în funcție de solicitări, în Capitală urmând să rămână comisia de sintetizare care, la rându-i, să audieze la cerere.

Subcomisia din care am făcut parte, condusă de dl deputat P.N.L., Marin Bivolaru, a activat astfel: două săptămâni la Brașov, audind toți solicitanții, indiferent de naționalitate; o săptămână la Tg. Mureș, o alta la Bicău și trei la Miercurea-Ciuc.

— Au existat condiții speciale în care să se desfășoare audierile?

— În Harghita, audierile s-au făcut la Prefectură, în biroul senatorial al U.D.M.R., Hajda Gabor, pe baza programărilor întocmite de șeful biroului senatorial. Observați că noi le numim programări, deși nu noi le-am întoc-

mit, în timp ce parlamentarii U.D.M.R. le înfieriăză cu apelativul de „planificare“. La sosirea subcomisiei, fișala Harghita a U.D.M.R. ne-a prezentat o listă de doritori pentru audiere, în majoritate maghiari. Respectivii nu au sosit de suferit cîșui de puțin de pe urma evenimentelor. Ne-am înțeles de ce aceste persoane, în ciuda tuturor intervențiilor factorilor de putere locală, nu s-au prezentat în cele din urmă, la audiere.

S-a organizat de către prefectul de Harghita, Petek Emeric — implicat direct în evenimentele în discuție, alți prii actuala funcție, cit și prin aceea de presedinte al C.P.U.N. Harghita — o conferință de presă. În timp ce TV de limbă română n-a reușit să prezinte țării caseta înregistrată cu acest prilej, presa de limbă maghiară — scrisă și vizuală — a taxat foarte dur însăși ideea constituirii comisiei.

— S-a vorbit despre caracterul secret al audierilor. Real sau doar pretins acest secret?

— După runda Tg. Mureș, la Miercurea-Ciuc s-au prezentat doi cetățeni de naționalitate română. Au încercat a pleda împotriva unui fost șef — tot de naționalitate română. Dar

afirmațiile nu și le-au putut susține cu dovezi. În final, au mărturisit că au fost trimși la comisia de audieri și sfătuiți să pretindă că „vin aici de bună voie, deși nu au avut de suferit de pe urma evenimentelor“. Faptul ne-a făcut să conchidem că ceea ce s-a discutat pe parcursul audierilor de la Tg. Mureș se transmisese și la Miercurea-Ciuc. Iată cît de secrete au fost audierile!

— De teama represaliilor, numeroase persoane nu s-au prezentat la Comisie, deși fuseseră victimizate de evenimentele. Aveți cunoștință de acte punitive împotriva celor audiați?

— Declar cu toată răspunderea că persoane care s-au prezentat spre audiere au suportat consecințe. Aș exemplifica doar cu cazul părintelui Ion Tobă, victimă unor mașinațiuni bine orchestrate care, în cele din urmă, i-au determinat să părăsească parohia. Ce nu s-a putut face — deși exista temelul legal — sub Ceaușescu, pastorului Tokes (mă gândesc la imposibilitatea de evacuare a acestuia din Timișoara), i s-a făcut unui preot ortodox din Ardeal, în România post-revoluționară, în 1991 adică!

(Va urma)

O sărbătoare a cărții

Salonul hunedorean al cărții, aflat la a XVI-a ediție, s-a încheiat. Manifestarea, organizată de societatea comercială „Bibliofor“ S.A. Deva, s-a desfășurat pe parcursul mai multor zile la Casa Cărții, o instituție de cultură demnă de toată lauda, aflată în capitala județului nostru. Cititorul care pătrunde aici se simte cu adevărat reconfortat spiritual prin ambianța pe care aceasta o oferă, o ambianță întreținută de oameni devotați cărții, celor care își îmbogățesc cunoștințele prin contactul cu slova tipărită.

Pentru a oferi o imagine asupra Salonului cărții din acest an, stăm de vorbă cu dna Maria Beșu:

— Deschiderea manifestării s-a desfășurat în prezența unui public iubitor de frumos, a unor scriitori care au ținut să onoreze

cu prezența lor această sărbătoare a cărții. A vorbit poetul Iv. Martinovici, care a făcut o caldă pledoarie pentru întoarcerea făcării dintr-unul la lectură, străduindu-se în același timp, atenția asupra necesității intensificării activității editoriale, tratarea cu maximă grijă a preturilor pentru ca, într-adevăr, volumele tipărite să poată ajunge mai lesne la cititor. Aș vrea să mențio-

nez că în standurile noastre, cartea beletristică este bine reprezentată. În schimb, literatura tehnică și de artă este modest prezentă anul acesta. Chiar și cartea social-politică. Doar „Humanitas“ ce a mai editat în acest sens.

— Vă rugăm să menționăm câteva dintre acțiunile din cadrul salonului.

— Una dintre cărțile care s-a bucurat de interes a fost „Pe urmele lui Aurel Vlaicu“, scrisă de Aurelia și Petru Baciu, din Orăștie. Prezentarea ei a fost realizată de prof. Dumitru Susan. O altă lansare a fost cea a romanului polițist „Celata hoților“, semnată de Maurice Levele, apărută la editura „Destin“, din Deva, condusă de dl Dan Ciamparu — colecția „Mister“. O carte atractivă alături de celelalte, cit și prin grafică.

— Vorbești de prezența în cadrul salonului a unui bogat stand de carte beletristică. Vă rugăm să menționăm câteva titluri mai importante, pe care publicul le-ar putea achiziționa.

— Cărți valoroase și căutate au fost: „Ardealul, pământ românesc“ de Milton G. Lehrer, tratând problema acestui ținut, văzută de un american (Ed. „Vatra Românească“ Cluj-Napoca), „Pentru cei de mine, amintiri din vremea celor de ieri“ de Constantin Argetoianu, apărută la „Humanitas“, „Inchisoarea noastră cea de toate zilele“ de Ioan Ioanid (Ed. „Albatros“), „Agonia României“ 1944-1948 de Nicolae Baciu (Ed. „Dacia“), romanul „București, orașul prăbușirii“ de Octav Dessia (Ed. „Saturn“), Mircea Eliade a fost prezent cu mai multe titluri: „Noaptea de Studii“ (Ed. B.P.T.), „Noaptea de tranșă“ (Ed. „România“) și trei volume din navela sa fantastică „Secretul doctorului Honigberger“, „Pe strada Mintuleasa“, „Domnișoara Christina“ (Ed. Fundației Culturale Române). Sînt volume de căpătîi căutate în continuare cu mult interes de către cititori.

MINEL BODEA

INTILNIRE A FILIALELOR HUNEDOARA ȘI TIMIȘ ALE P. A. C.

La Brad, în organizarea filialei Hunedoara și a filialei Brad ale Partidului Alianței Civice, a avut loc o intilnire între cetățeni și ziaristi de la revista „Orient“ Timișoara, membri ai C.N.I.D. și conducerea filialelor Hunedoara și Timiș ale P.A.C. S-a purtat un dialog pe teme cetățenești și politice, despre revoluția de la Timișoara, despre naționalism, stat de drept și democrație. Opoziția a apărut pentru prima dată ca o convenție care are o viziune unitară asupra situației din țară și din județ. Au fost invitați reprezentanți ai Ve-

trei Românești, P.U.N.R., P.S.M.

Ulterior, între conducerea celor două filiale ale P.A.C., a avut loc un dialog de lucru vizînd organizarea campaniei electorale și alte probleme curente de partid. Au participat din partea Timișoarei: Victor Feier — președinte, membru în Consiliul Național Director al P.A.C., Daniel Vighi, vicepreședinte, Mircea Măhăies, Viorel Marinescu Carol Sebesteya. Din partea hunedorenilor — Gheorghe Pogaan, președinte, Mihai David, vicepreședinte, Sorin Costina, șef comisie.

ÎN ATENȚIA TAXIMETRISTILOR

Centrul de metrologie Hunedoara—Deva comunică celor interesați că aparatele de taxare pentru taximetre sînt fabricate de Telco-SRL Timișoara, strada Pescarilor, nr. 2, telefon 961/12796. Instalarea inițială se efectuează de sectorul utilităților transport al R.A.M.G.C.L. Hunedoara, str. Dr. P. Groza, nr. 3A, telefon 12277. Verificarea metrologică se efectuează de Inspectoratul de Stat din Deva, str. Mihai Viteazul, nr. 3, telefon 14971.

Leul nou și grijile națiunii

(Urmare din pag. 1)

prim-ministru Theodor Stolojan, și a pensilor. Nu știm cum va fi cu pensiile, însă cu salariile vor fi, în mod cert, probleme. Și asta deoarece, trebuind asigurate de societățile comerciale, de ceilalți agenți economici, nu vedem din ce fonduri vor fi suportate noile indexări. A, este simplu, ne-a relatat căliva directori, cu care am discutat zilele trecute. Vom crește prețul la produsele pe care le realizăm. Dar cei care nu mai pot crește prețurile propriilor produse? Păi se vor reorganiza, își vor restrînge activitatea, sau pur și simplu vor da

faliment. Sumbră perspectivă. Dar înscrise clar în legile economiei de piață. Soluția viabilă nu poate fi însă decît aceeași știută și aplicată peste tot acolo unde este democrație și economie de piață: muncă dinamică, producție de calitate, economicitate, concurență.

Sînt doar câteva griji la ordinea zilei, ale națiunii, în condițiile noului leu românesc și îngrășării lui de 100 de ori pînă la forța unui dolar. Dar cine știe cîte vor mai urma... logic. Fără greutăți și necazuri nu vom putea stabili difuziile drum pe care, imediat, ne-am înscris.

Biblioteca franceză la Brad

De cîteva luni, în incinta Casei de Cultură a orașului Brad, s-a deschis o interesantă bibliotecă de literatură franceză — sub numele lui André Malraux, cunoscut scriitor din Franța. Biblioteca are în inventarul său peste 2.000 de volume reprezentînd scrieri din perioada contemporană și clasică, manuale școlare. Prezența acestora este benefică atât pentru persoanele interesate în cunoașterea limbii, a culturii poporului francez, cit și pentru elevii Liceului „Avram Iancu“ din localitate, unele lecții de specialitate desfășurîndu-se în incinta bibliotecii. Urmare a acestora, un număr mare de elevi au devenit cititori de bază la bibliotecă, în prezent fiind înscrise aproximativ 50 de persoane.

În perspectivă, după cum opina dna Bianca Leucoc, directorul Casei de Cultură, se intenționează diversificarea și îmbogățirea fondului de carte, care să vină în sprijinul cititorilor, stabilirea unor relații de colaborare cu un centru cultural francez. Vom căuta să obținem pe lângă literatură și periodice, ziare, reviste, pliante — materiale utile pentru cei interesați în acest sens. Sînt unele promisiuni pentru îmbogățirea fondului de carte cu volume de specialitate medicală, fapt ce vine în ajutorul lucrătorilor din acest domeniu.

Deci, la Brad, un lucru bun, deosebit de interesant, într-o sală cochetă, care se întîmplă cu căldură și cu drăgoște de cunoaștere.

CORNEL POENAR

NOTĂ

DEPOZIT DE CHEREȘTEA ?

Pe bdul 1 Decembrie din Deva, localul în care a funcționat magazinul „Materna“ este, de mai multe luni, închis. Geamurile enormelor vitrine au fost vărute pe dinăuntru, așa că nu se poate vedea ce se petrece dincolo de ele. (Fotografia de sus). Cetățeanul onest bănuiește că acolo se amenajează o unitate de comerț particulară. Foto-reporterul nostru, Pavel Laza, nu s-a mulțumit însă cu bănuiala și, găsind o bresă în vitrină, a introdus obiectivul aparatului de fotografiat și a declanșat. Develoand, iată ce a descoperit. Dincolo de vitrinele vărute — un adevărat depozit de chereștea. (Fotografia alăturată). A cui o fi, se intenționează cu el, probabil că numai Primăria municipiului ne poate lămuri. De la care și așteptăm răspunsul!

(GH. F.)

Fabricăm țuică, dar să respectăm și legea!

Acum, când ne aflăm în plin sezon de fabricare a rachiuilor naturale, dl. Tiberiu Balint, șef C.F. la S.C. „Vinalcool” S.A. Deva, ne-a prezentat unele aspecte nedorite și ne-a făcut cunoscute, pentru cei interesați, reglementările legale în vigoare, în legătură cu activitatea respectivă.

În primul rând, este de precizat faptul că, prin înțelegerea Guvernului, primită cu adresa nr. 1997, din 18 octombrie 1990, se prevede menținerea în vigoare a Decretului nr. 504/1957, H.C.M. nr. 1167/1959 și H.C.M. nr. 2500/1969, cu modificările aduse prin Decretul nr. 69/1984 și prin Decretul-Lege nr. 9/1989. Eludând aceste acte normative, considerate de unii ca nemăiflând actuale, se petrec situații ce înfracă aspecte penale, vinovații suportând consecințele pentru încălcarea legii.

Referitor la consecințele fabricării clandestine a rachiuilor naturale, s-a mai scris în ziarul nostru, prezentându-se astfel cazuri de intoxicări cu urmări grave, cât și de evaziune fiscală. Unul dintre litigiile ivite este și cel cu S.C. „Cerna-Fruct” S.A. Hunedoara, firmă cu capital de stat, care are obligația să predea la „Vinalcool” întreaga cantitate de rachiuuri fabricate, valoarea acesteia depășind un milion de lei. În cazul fabricanților particulari, ei au obligația legală să preia și să predea de la producătorii agricoli uiumul în cantitate de 7 la sută. Nerespectând o ase-

menea prevedere, mai mulți fabricanți, între care Aurel Cinda, Petru Dălie, Aurel Florea și alții, au fost acționați în judecată și instanța i-a obligat la plata despăgubirilor. În sarcina lui A.C., spre exemplu, s-a reținut obligația de a plăti suma de 183.176 de lei, plus cheltuielile de judecată. Asemănător s-a procedat și în celelalte cazuri amintite.

Pentru a preveni încălcarea prevederilor legale, important este ca toți posesorii de cazane să se conformeze actelor normative în vigoare. Constatându-se că a contravenit acestora, împotriva lui Avram Ignat din Orăștie s-a înaintat plingere penală pentru faptul că, fără a poseda autorizația cerută, a desigilat cazanul ce-l deține. La fel se va acționa în toate cazurile similare ce pot să apară.

De menționat că a fost sesizată și Garda Financiară, pentru a se implica mai activ în aceste probleme, având în vedere că ele înfracă și aspectul de evaziune fiscală. Să nu mai vorbim despre consecințele dezastruoase pe care le poate avea fabricarea clandestină a băuturilor alcoolice, unele cazuri grave de atare la sănătatea consumatorilor înregistrându-se și în județul nostru.

Este de la sine înțeles că numai prin aplicarea corectă a legii ne putem feri de urmări neplăcute, de a ajunge în postura de contravenienți.

NICOLAE TÎRDOB

Între numeroasele mizerii — morale și materiale — scoase la suprafața vieții noastre post-revoluționare, se regăsește și explozia bolilor venerice. Da, explozie. Căci față de anul 1989, creșterea numărului îmbolnăvirilor de sifilis, gonoree sau venerii minore este de 3-4 ori mai mare. Iar bolnavii de boli venerice și de SIDA se înmulțesc pe zi ce trece.

Dr. dr. Caius Seviciu, medic primar, doctor în științe medicale, șeful Secției boli dermatovenerice a Spitalului Județean Deva, explică fenomenul prin creșterea libertății, proasta înțelegere a democrației, turismul internațional și alcoolismul. Promiscuitatea și lipsa de igienă, ca urmare a lipsei de educație sexuală și a culturii în general, precum și dispariția oricăror temeri (nu mai există decretul cu interzicerea intrării sardiniilor), chiar a fricii de Dumnezeu, sînt de asemenea cauze ale acestui fenomen îngrijorător. Din nefericire, el a mai fost favorizat și de rezerva de ase intervenții mai energice datorită inexistenței unor reglementări care să-i sancționeze pe cei care se abstrag tratamentul, părăsind tratamentul, părăsind tratamentul, părăsind tratamentul prin inconstiența lor. Aceste cauze sînt argu-

mentate de constatările cadrelor medicale, care evidențiază că sifilisul și gonoreea sînt în cele mai multe cazuri, urmarea unor relații sexuale intim-plătoare, între indivizi care nici nu se cunoscuseră înainte, aflați în sta-

S. O. S. bolile venerice!

re de ebrietate. Majoritatea celor care contractează aceste boli, cu urmări deosebit de grave dacă nu sînt tratate sub control medical, sînt persoane necăsătorite, fără ocupație, provenind mai ales din mediul urban.

Dna asistentă Angelica Tameș, care se ocupă și de probleme de igienă, mi-a prezentat o situație statistică pe primele trei trimestre ale anului cu aceste boli, din care rezultă creșterea deosebit de

CASA NOASTRĂ

Cum ajungem în posesia ei?

La regiile autonome de gospodărie comunală și locativă, se află în desfășurare o acțiune de amploare: vânzarea către populație, în rate, a apartamentelor propriietate de stat. Cetățenii cunosc din presa scrisă, vorbită, televiziune și ziarul „Cuvîntul Liber” principalele prevederi legale în vigoare — avansul de 10 la sută din valoarea totală, 4 la sută dobînda anuală asupra sumei rămase, perioada pentru rate maximum 25 de ani ș.a. Dar sintem convinși că știu mai puțin în legătură cu modul cum este organizată și se desfășoară această acțiune, ce trebuie să facă pentru a intra în posesia apartamentelor pe care le ocupă etc. De aceea, am cerut lămuriri pe această temă de la R.A.G.C.L. Deva. Ni le-a oferit dl. Victor Zaharco, inginer principal la Oficiul de vânzare a locuințelor.

— Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Locativă Deva are în raza sa municipiul reședință de județ, precum și orașele Brad, Călan, Hateg și Simeria.

— Cîte apartamente are fondul de stat în cele cinci localități urbane?

— Circa 29.000, din care 4.300 sînt de confort 3 și 4, ce nu se vînd, preconizîndu-se să fie oferite gratuit locatarilor.

— Pînă ați preluat dumneavoastră acțiunea, apartamentele s-au vîndut, fie cu banii Țos, cum se zice, fie cu împrumut de la

C.E.C. Cum cîte?

— Vreo 8.000.

— Deci mai sînt nevîndute încă...?

— În jur de 17.000. Să știți că circa 1/3 din cei ce au cumpărat apartamentele au făcut-o cu plata integrală. De o vreme încoace am început să vîndem apartamente pe bază de rate.

— Ce trebuie să facă un om care vrea să-și cumpere locuința, pe această cale?

— Mai întîi depune o cerere la noi, la Registratură, cu care prilej se stabilește ziua cînd se vor efectua măsurătorile în locuință. În ziua aceea, trebuie să fie cineva acasă, de preferință titularul. După ce se stabilește valoarea apartamentului, se depune avansul la noi, la casierie. Apoi, se stabilește ziua și luna cînd trebuie să vină — cu o adeverință de la locul de muncă și cu doi garanți — oferim noi adeverințe tip, pentru toți. Atunci se definește contractul — se stabilește numărul de rate, nivelul unei rate, dobînda ș.a.

— Am văzut la intrare în sediul R.A.G.C.L. liste foarte lungi. Ce-i cu acestea?

— Ele prezintă ordinea în care oamenii trebuie să vină pentru definitivarea contractelor. Din păcate, nu se prea respectă. Sînt, și nu puțini, cei ce nu vin în ziua planificată.

— De ce, oare?

— Sustin că n-au cunoscut de afixarea listelor și de obligativitatea respectării lor. De aceea, activitatea este încă greoaie. Am încheiat pînă acum doar în jur de 200 de contracte.

— Cîți oameni are R.A.G.C.L. angrenați în această acțiune?

— Vreo 60. Am putea încheia circa 1.000 de contracte pe lună și spre asta tindem.

— Cum?

— Pînă în prezent, contractele pentru cele cinci localități se încheiau doar la Deva. În curînd, însă, vom trece la un sistem îmbunătățit: definitivarea contractelor se va face la subunitățile noastre din localitățile de domiciliu a solicitantului.

TRAIAN BONDOR

Energeticienii iau „energie” și de la... cantină!

Energeticienii de la Mîntia mîncaseră, Coborau din sala de mese ultimii trei-patru. L-am întrebât pe dl. Gheorghe Marfin Crețtar, bucatarul-șef, ce le-a dat oamenilor de mîncare astăzi.

— Ciorbă la alegere: de vacuță, de porc, de zarzavat.

— La felul doi?

— Friptură la tavă, grătar, sarmuțe, tocăniță... Ce dorește clientul nostru, adică abonații noștri... Energeticienii Termocentralei Mîntia, precum și lucrătorii de la alte unități din zonă. De la dl. Ionel Chițiba, șeful cantinei, mai aflăm:

— Asigurăm în fiecare zi două, trei, patru ciorbe, asemenea la felul doi. La noi iau masa peste 1500 de oameni. Noi, cei 15 lucrători ai cantinei, pentru ei munțim. Să-i putem servi cit mai bine, la preturi cit mai avantajoase...

— De Ionel Chițiba, vă rugăm să ne spuneți ce veți asigura energeti-

cienilor, abonaților și flotanților care vor veni la cantina dumneavoastră, la iarnă?

— Ne-am îngrijit din vreme pentru ca la această oră camera noastră pentru iarnă să fie aproape plină. Peste 12 tone de cartofi sînt aici, în beci, mai bine de trei tone de varză, o tonă de ceapă, mai mult de 100 de kilograme de morcov, apoi păstruțel, cînăpă, țelină, varză roșie, ardei lute... Adică tot ce-i trebuie omului pentru iarnă...

— Dar carne...

— În gospodăria noastră proprie avem 56 de porci mari, alții mai mici. Oricînd este nevoie, se fac sacrificii. Asigurăm pe masa celor care vin la cantina noastră toate cele trebuțoase. Repet, la preturi accesibile, în condiții de igienă, de bună servire. Sînt eforturi pentru ca oamenii care vin la cantina noastră să plece mulțumiți...

GHI. I. NEGREA

Politia ne informează

FURT ÎN STIL MARE

Actionînd cu iscusință, Politiia a reușit să-i descopere și să-i aresteze pe făptașii unor infracțiuni, autori care, în prima fază, păreau necunoscuți. În noaptea de 21 spre 22 octombrie a.c., au fost sparte magazinele sătești din Fornădia și Cănelu de Sus, de unde s-au furat, cu două autoturisme proprietate personală, mărfuri în valoare de 400.000 de lei. Autorii furtului sînt: Petru Moldovan (45 de ani, întreprinzător particular, redivist), Ștefan Grancea (31 de ani, cu antecedente penale), Iie Moldovan (43 de ani), Ștefan Gran-

cea (23 de ani), Ioan Grancea (21 de ani), Petru Moldovan (17 ani), toți fără ocupație, din Jidvei, județul Alba.

N-AVEAU OCUPAȚIE:

Aflîndu-se în această situație, Eugen Lucaci (33 de ani) din Călan a spart, într-o noapte din luna mai, bufetul privatizat „Expres”, din localitate. De aici, a furat bunuri în valoare de peste 79.000 de lei. De asemenea, va suporta rîgorile legii și Nicu Iie Marian (25 de ani) din Lupeni, care l-a fîlșărit prin violență pe L.M. (43 de ani), Ștefan Gran-

Avancronică fotbalistică

Sîmbătă, se dispută cea de-a XIV-a etapă a Diviziei B la fotbal. Jiul Petroșani întîlnind pe teren propriu pe Metalurgistul Cugir. După usurătorul 4-1 încasat de Jiul la I.P.A. Sibiu, gazdele pot obține victoria, dar Jiul și-a diminuat serios șansele de a se menține în luptă pentru promovare. Se află acum pe locul 7 în clasament, la 6 puncte de primăle două clasate — Unirea A.I. și U.T.A. De fapt, spectatori s-au mîmurit despre puterea de luptă a echipei lor

favorite în deplasare unde, nu numai că lasă ambele puncte puse în joc, dar mai încasează și multe goluri, avînd primite pînă acum 20, cu 6-7 goluri mai mult decît Chimia Rm. Vilcea sau C.F.R. Timisoara.

Tot sîmbătă, Mureșul Deva, una dintre echipele hunedorene care dovedește că a luat în serios participarea la actualul campionat, tînd spre clasarea în primele 4 locuri și deci, spre rămînerea, pe mai departe, în Divizia C, are de dis-

putat cel mai greu meci din deplasare, la Metalul Alud. Aflat doar la un punct de Mureșul (10), Metalul (15) are posibilitatea să dezoneze liderul și, în acest caz, Mureșul va ajunge pe locul doi, avînd un golaveraj bun. Sperăm însă ca la sfîrșitul returului, Mureșul să termine pe locul 1, fapt ce ar rîspîlă jocul echipei, efortul făcut de conducerea clubului pentru asigurarea condițiilor necesare de mîncare a echipei.

SABIN CERBU

VIORICA ROMAN

Mica PUBLICITATE

VINZARI-CUMPARARI

• VIND Inscrisiere Dacia, ianuarie 1988. Hunedoara, telefon 13113. (6945)

• VIND Inscrisiere Dacia 1310, ridicabilă imediat. Deva, telefon 16004. (6914)

• VIND foarte avantajos Inscrisiere Dacia (februarie 1988). Deva, telefon 24715. (6885)

• VIND Inscrisiere Dacia 1310 (mai 1987), ridicabilă imediat. Deva, telefon 21931, după orele 16. (6887)

• VIND videorecording Yoko, stare bună, telecomandă preț convenabil. Brad, 51115. (6889)

• VIND Dacia 1300, cu îmbunătățiri, stare foarte bună, preț convenabil. Informații Cugir, tel fon 967/52379. (6901)

• VIND Inscrisiere Dacia (ianuarie 1987), achitat 105 300 lei. Deva, telefon 16790. (6905)

• CUMPAR valută (dolari S.U.A. — 230 lei; DM — 130 lei). Deva, telefon 23926, între orele 7—13. (6906)

• VIND Inscrisiere Dacia, 1989, Simeria, str. Atelierului, bloc 6, ap. 49. (6908)

• VIND motor Dacia 1100, complet echipat și cutie de viteze. Deva, telefon 18330, după orele 16. (6910)

• VIND caroserie nouă, completă, preț negociabil. Deva, telefoane 18120, 13398, 19208. (6912)

• VIND instalație sa-telit, preț avantajos. Deva, telefoane 23589, 22481 (între orele 15—17). (6913)

• VIND fin. Informații Sanatoriul T.B.C. Geoagiu, Suciua Silvia. (6914)

• VIND Dacia 1300/1410, Informații Deva, vineri (orele 15—16), luni, după ora 15, telefon 19340. (6411)

PIERDERI

• PIERDUT legitimatie serviciu, nr. 4033, eliberată de Termocentrala Mintha, pe numele Buble Roman. O declar nulă. (6909)

• PIERDUT legitimatie handicapat nr. 192, eliberată de Asociația Handicapatorilor Neuromotori Deva, pe numele Cudrevati Veronica. O declar nulă. (6907)

OFERTE DE SERVICII

• SOCIETATEA comercială „Transcolect” S.R.L. Orăștie, str. Primăverii, nr. 25, organizează excursii în Rusia—Polonia, în data de 25 noiembrie 1991, cu pensiuni în Rusia și Polonia. Preț 10 000 lei, transport cu autocarul. Informații la sediul unității sau telefon 956/42390, Orăștie. (6883)

• SOCIETATEA comercială „Auto” S.A. Hunedoara, cu sediul în strada 1 Mai, face înscrieri pentru seria noiembrie—decembrie 1991, până în data

de 20 noiembrie 1991. Hunedoara, telefon 16382. (6946)

DIVERSE

• CU autorizația nr. 5919/4.11.1991, eliberată de Prefectura Județului Hunedoara, s-a înființat asociația familială „Pentagon”, cu sediul în Hunedoara, str. Revoluției, 12 A, reprezentată prin Palici Viorel, având obiectul activității reparării auto, comercializare de bunuri. (6886)

• CU autorizația nr. 5597/16.09.1991, eliberată de Prefectura Județului Hunedoara, s-a înființat activitatea independentă „Andoni”, cu sediul în Deva, Al. Streiului, nr. 17, reprezentată prin Andoni Salomea, având obiectul activității: comercializarea produselor alimentare, țigări. (6900)

• BARUL „Paradis” Jupiter și Barul „Lido” Deva — vă prezintă, numai pentru câteva zile, un program de cabaret, cu trupa de balet „Paradis”. Accesul în sală se face numai pe bază de rezervări, telefonic la numărul

27536, Complex „Lido” Deva. (6924)

• CONFECTIONĂM jaluzele plastice, diferite culori și ruloari din lemn sau plastic. Deva, telefoane 20359, 29232. (6834)

DECES

• CU adîncă durere în suflet, soția Silvia, fiicele Lia și Jenica, ginerii Antone și Miron, nepoții Lavinia și Sebastian și soacra Măriuca anunță înțelegerea din viață a iubitului lor

ION SAMOILESCU
Nu te vom uita cît vom trăi! Dormi în pace, suflet blînd, pînă Domnul Isus te va chema la viața vesnică! Amin.

Înmormîntarea vineri, 15 noiembrie 1991, orele 13, la Simeria Veche. (6903)

• FAMILIA Negescu Sabin deplînge moartea bunului său vecin.

ION SAMOILESCU
Sincere condoleante familiei îndurerate! (6904)

DIRECȚIA DE POȘTĂ HUNEDOARA

Caută agenți economici particulari auto în vederea încheierii de contract, pentru transportul trimiterilor poștale din zona lîia.

Tarifele se vor stabili prin negociere.

Relații la telefoanele 17359, 14792.

Prunele... discordiei

— Cu ce drept, cînd eu îngrijesc pruni de mult timp, eu l-am curățat și le-am săpat la rădăcină?
— Taci, tu vînîtură! Ai venit în sat la noi cu frașta goală și vrei să pleci cu ea plină?

Da, M.C. venise la Turmas din altă localitate, împreună cu cei trei copii — întrucît bărbatul îi murise — și s-a stabilit aici, lucrînd ca îngrijitoare la ferma zootehnică din Mărtinești. Între cei doi, cearta a continuat pînă ce A.B. a coborît de pe scară și a vrut s-o lovească.

pe femeie cu bățul cu care dădea după prune. M.C. i-a prins parul și, trăgînd de el, a căzut. A.B. a tăbărit asupra ei și a încercat s-o strîngă de gît. Atunci, cea de jos l-a prins

de un deget și a răsucit. Așa a scăpat. A luat apoi parul și l-a lovit pe A.B. peste cap, peste brate...

Iată cum niște prune, care sînt, de obicei dulci, devin acre, motiv de discordie între oameni. A se lua aminte!

TRAIAN BONDOR

C.A.R. PENTRU UN „PLIN”!

Da, domnilor, am ajuns și această zi de ignorare crasă a... sărăciei noastre cea de toate zilele. Mai întîi, am convertit-o, iar la cîteva zile după această ispravă, și drept urmare a ei, am trecut la creșterea „nesperată” a prețurilor, și așa nu pe măsura căștigurilor noastre. Benzina a ajuns — cei 40 de litri ai fostei și ai actualei epoci — la 50 de lei. Iar dacă încerci să dovedești că mașina nu este un lux, ci o necesitate, sau să îți rezolvi un necaz, trebuie să apelezi la un C.A.R. ea să-ți mai cumperi un plin. E doar începutul! Iar ce va urma, întrece închipuirea noastră! O să ajungem să ne bucurăm să fim sănătoși și să avem ce duce la gură. Economia de piață, pe care am dorit-o atît, a venit în sfîrșit. Din păcate, nu pe măsura noastră. Ce drastic e prețul nostru pentru Europa!

MINEL BODEA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

2700, Deva, str. 1 Decembrie, 35,
Județul Hunedoara.
Telefoane: 11275, 12157
Telefon tipografie: 25904
Fax: 18061

INSTITUTUL DE PROIECTARE HUNEDOARA-DEVA S.A.

cu sediul în Deva, Piața Victoriei, nr. 2,
Anunță, pentru data de 22 noiembrie 1991, concurs în vederea ocupării unui post de economist, în cadrul compartimentului financiar-contabilitate.

Condiții de participare la concurs: absolvent al științelor economice, pînă la vîrsta de 40 de ani.

Cererile de participare la concurs se vor depune la secretariatul institutului, pînă la data de 21 noiembrie 1991, de unde se pot obține și informații suplimentare. (823)

SOCIETATEA COMERCIALĂ

„CORVINTRANS” S.A. HUNEDOARA

cu sediul în Hunedoara, str. Stufit, nr. 2

Angajează prin concurs:

• contabil șef — condiții de vechime și studii conform Legii 12/1971.

Relații suplimentare la sediul unității sau la telefoanele 13330 și 13331. (820)

COOPERATIVA „ASTRA” DEVA

Prin secția Bijuterie, din bdul Decebal, bl. D, asigură următoarele servicii:

- Consignație bijuterii
- Confecții și reparații bijuterii.

Comision avantajos, servicii de specialitate. (815)

SOCIETATEA COMERCIALĂ

„CORVINTRANS” S.A. HUNEDOARA

str. Stufit, nr. 2,

vinde prin licitație, în ziua de 23 noiembrie 1991, orele 10, la sediul societății, următoarele:

- 4 remorci auto, cu durata de serviciu expirată
- autotractoare cu șar R 12215 DFS, cu semiremorcă, cu durata neexpirată
- autobuscule R 19215 DFK, cu durata neexpirată
- semiremorci auto, cu durata de serviciu neexpirată.

Cei interesați vor obține relații suplimentare la sediul unității sau la telefoanele 13330 și 13331. (819)

Maria Cosma din satul Turmas, comuna Mărtinești, era cu vaca la pășcut, cînd unul dintre copiii ei a venit în fugă și i-a zis:
— Mamă, un om culege prunele de la locul nostru. Terenul respectiv nu era al Mariei Cosma, dar fosta cooperativă agricolă l-a încredințat, cu mulți ani în urmă, să-l lucreze. A lăsat vaca în seama băiatului și s-a dus grăbiță la fața locului. L-a văzut pe Adam Bodea, cîcoteat pe o scară, și lovînd cu un băț lung crengile ca să cadă prunele.
— Ce faci, omule, acolo? — l-a întrebat.
— Nu vezi? String prunele!

BRAVO ROMANIA!

Echipa României a dat peste cap toate pronosticurile specialiștilor, stopînd din cursa calificării echipei Elveției. O victorie cu 3-0 sau 3-2... la Sofia, mierourea viitoare, ar a-

duce, pe lîngă o bine meritată revanșă asupra bulgarilor, și o calificare extraordinară, compromișă la un moment dat. Să credem în șansa românilor!

Iată clasamentul grupei		a II-a EURO '92	
1. Scoția	8	4-3-1	14-7-11
2. Elveția	8	2-2-2	19-7-10
3. România	7	4-1-2	12-6-9
4. Bulgaria	7	3-2-2	14-7-8
5. San Marino	8	0-0-8	1-33-0

Întreaga răspundere pentru conținutul articolelor publicate o poartă autorii acestora.

TIPARUL:

S.C. „Fotidava” S.A.
Deva, str. 21 Decembrie 257
Tiraj: 20 743 exemplare